

Vinteridrotter i Åre.

Åf
R.

I den mån som vinteridrotten började vinna utbredning, i samma mån började man öfverallt på kontinenten anlägga vinteridrottsplatser. Särskildt i Schweiz hafva dylika vuxit upp såsom svampar ur jorden, och märkvärdigt nog har publiken i ganska stor utsträckning räckt till åt alla.

De schweiziska vinteridrottsplatserna torde väl i denna

stund närma sig ett antal af 70 st. och äfven i Tyskland och Österrike hafva åtskilliga dylika platser uppstått.

Hvad Sverige beträffar, så har visserligen nästan all möjlig vinteridrott bedrifvits här under det sista decenniet, och på flera håll har man genom att anlägga skidbackar och underhålla kälkbacke och skridskobana etc. äfven lyckats stegra intresset för vinteridrotten. Dock hafva i allmänhet dylika anläggningar här hemma kommit till stånd hufvud-

Grand Hotell och Restauranten i Åre.

O. Olsson, fot.

sakligen för att tillgodose det rent lokala intresset, och man torde väl knappast kunna med fog säga, att Sverige ägt något s. k. vinteridrottscentrum, anlagdt och utrustadt för att draga till sig utöfvare af vinteridrott från hela landet och ej endast från vårt eget land utan äfven utlänningar.

Genom anläggningarna i Åre i Jämtland är dock vårt land på god väg att få en dylik plats och därjämte en sådan, som torde hafva enastående förutsättningar att, en gång färdig, kunna mäta sig med och i vissa afseenden

Klart till start å 8 km.

O. Olsson, fot.

Bergbanan korsar bobsleighbanan.

O. Olsson, fot.

kanske öfverträffa de förnämsta vinteridrottsanläggningarna å kontinenten.

Åre har också mycket i afseende å naturen, som påminner om de mest kända och omtyckta vinteridrottsorterna i Schweiz, St Moritz och Davos. Dessa orter äro nämligen liksom Åre belägna i ett berglandskap med höga bergstoppar nära inpå, hvilka toppar locka vinteridrottsmännen till bestigning. På sluttningarna lämpliga lutningsförhållan-

den för anläggandet af banor för kälk- och bobsleighåkning samt i likhet med Davos en bergbana, hvarmed man bekvämt kan lyfta sig från dalens botten de första par hundra meterna till en plats lämplig såsom startplats ej endast för skidturet åt olika håll utan äfven för de olika slagena af kälkåkning m. m.

Men hvad som fördelaktigt skiljer Åretrakten och öfrigt hela västra delen af Jämtland från det schweiziska landskapet är dess egenskap att vara lätt tillgängligt och särdeles väl lämpadt för längre skidutflykter. Det jämtländska landskapet är nämligen till skillnad från det schweiziska mera afrundadt och äger i allmänhet mellan bergstopparna

stora, långsluttande bergsplatåer, synnerligen tilltalande för skidlöparen. Hvem af våra mera entusiastiska skidlöpare har ej redan tillbringat mången vecka i fjällen omkring Storlien, som på grund af sin lättbestiglighet hittills varit de mest besökta af den skidlöpande allmänheten?

Samma slags terräng som vid Storlien träffar man äfven i Åres omgifningar, så snart man kommit upp ett par hundra meter öfver Åresjöns nivå och förflyttat sig åt öster till de s. k. Fröaterrängerna, åt väster åt Ullåtrakten och åt söder å Renfjällets långsluttande högplatåer.

De båda förstnämnda områdena äro numera bekväma att nå, sedan man från bergbanans öfre ändpunkt utefter Åreskutans sluttningar, utlagt skidvägar som leda direkt till dessa trakter. Men därjämte har skidlöpingen i Åres omgifningar den fördelen, att den stigning, som man nått genom att gå upp med bergbanan, lätt kan tillgodogöras, då man skall taga sig ned tillbaka till Åresjöns nivå, ty känner man endast till nedfartsvägarna, kan man utan att någon gång aftaga skidorna på en hel del ställen göra intressanta och spännande nedfarter till dalens botten, och vill man sedan ej på skidor återvända till Åre, så har man endast att vid hållplatserna och stationerna utefter stambanan invänta tåget och göra hemfärden per järnväg.

En annan fördel, som terrängerna i trakten af Åre erbjuda skidlöparen relativt mer än andra fjälltrakter, är den, att man i händelse af stark blåst och snöstorm kan välja router, väl skyddade af skog, och alltså ej sådana dagar behöfver vara sysslolös.

Men då den, som första gången kommer till Åre för att löpa skidor, har betydligt svårare att taga sig fram på skidor här än i Storlien på grund af sin obekantskap med terrängen och på grund däraf, att det närbelägna landskapet är skogbeväxt och därför svårare att hitta uti, kommer det troligen redan till instundande vinter att utarbetas en beskrifning, åtföljd af karta, öfver de mera vanliga skid-

H. K. H Prins Vilhelm startar.

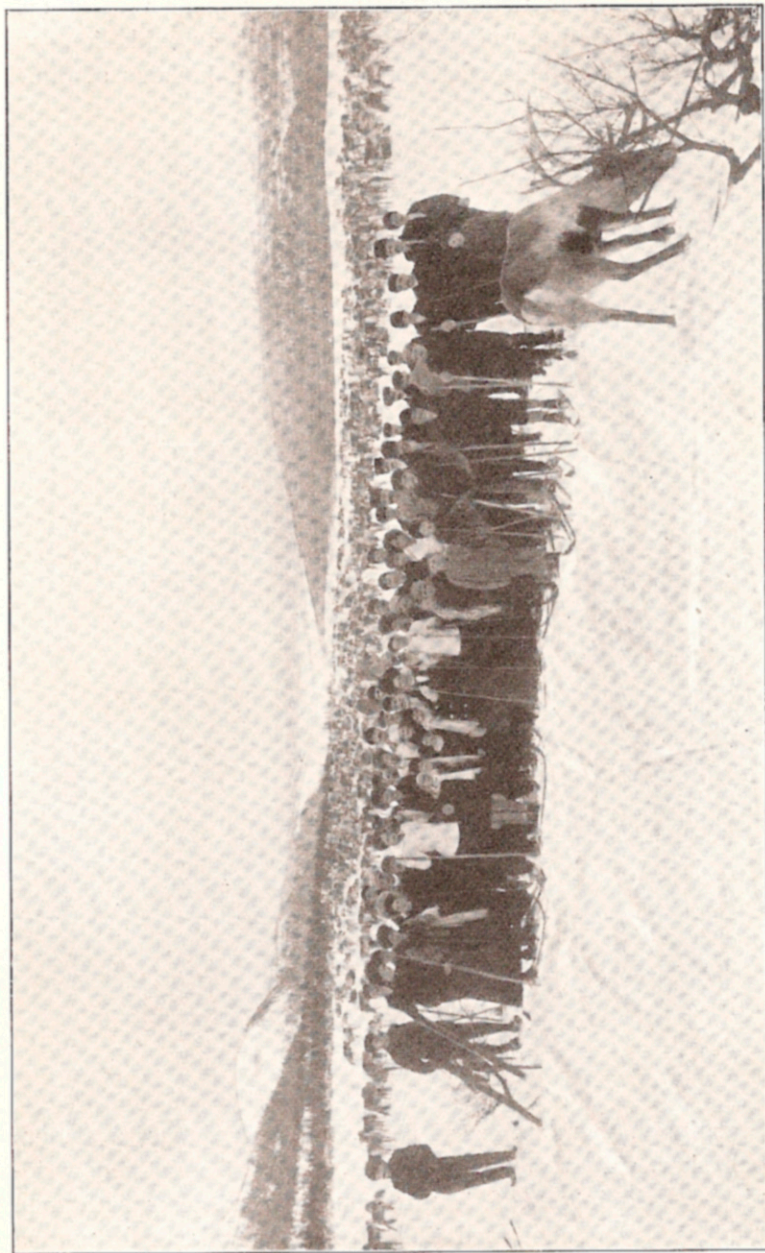
utflykter, som kunna företagas med Åre såsom utgångspunkt.

Detta om skididrotten i Åre.

Vi vilja nu öfvergå till att lämna en ingående skildring af den vinteridrott, som i Åre synes få hemortsrätt mera än på andra håll, och som redan under sistlidna vintersäsong omfattades med ett mycket stort och sig alltjämt stegrande intresse.

Denna sport är nog för vårt land ganska ny och heter *bobsleighsport*.

En bobsleigh är, som litet hvar torde veta, en släde af c:a 3 meters längd, bestående af en stadig stomme med två

På skidor bland renhjordarna.

O. Olsson, fot.

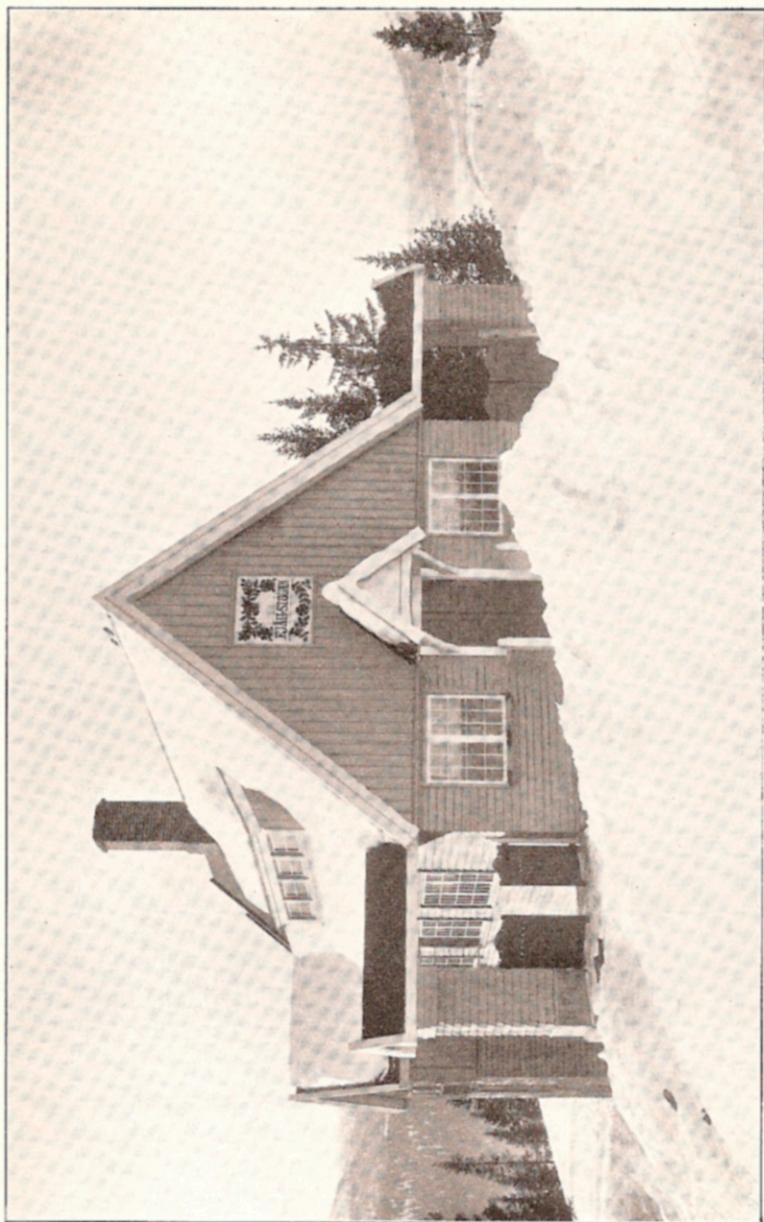
starka stålkälkar under, en framkälke, som är vridbar och medelst hvilken styrningen försiggår, och en bakkälke, som är mer eller mindre fast förbunden med kälkens stomme.

Interiör från Fjällstugan.

O. Olsson, fot.

Styrningen handhafves af den, som sitter främst å släden, och sker, såsom ofvan är antydt, genom framkälkens vridning. Vridningen af framkälken sker på olika sätt, men numera i allmänhet med tillhjälp af med ställinor förbundna

Fjällstugan.

O. Olsson, fot.

handtag, hvare den, som styr, håller noga fast. De vid Åre använda slädarna äro afsedda för 4 personer. Den längst bak å kälken placerade sköter på kommando af styrman-
nen kälkens bromsning. Bromsningen sker medelst 2:ne med rakor försedda häfstänger, hvare bromsaren under hela nedfärden håller kraftigt tag.

O. Olsson, fot.

Hastigheten hos dylika kälkar uppgår lätt till öfver 100 km. pr timme, hvarför slädarna måste vara särdeles starkt och kraftigt byggda och väga därför äfven ända upp till c:a 175 kg.

Bobsleighbanan vid Åre har en längd af 1,700 meter och börjar alldeles intill öfre bergbanestationen. Därifrån går

densamma i slingringar utför och slutar alldeles invid Åre gamla kyrka. Banan beskriver därunder ej mindre än 4 ganska skarpa svängar, som bidraga till att göra nedfärden än mera spännande. De båda första af dessa svängar,

O. Olsson, fot.

Kerstin- och Augusta-svängarna, uppkallade efter de båda damer, fruarna Kerstin Mannerstråle och Augusta Tillberg, som först åkte å denna bana, äro belägna i banans öfre del, innan farten ännu hunnit blifva alltför stor. Den 3:dje svängen, den s. k. Banmästaresvängen, är belägen strax

nedom bergbanans anhalt Tottvägen, just där bobsleighbanan kommer in mot bergbanan. Den 4:de och sista svängen heter Nalle-svängen och har fått sitt namn efter den kände idrottsmannen kapten Erik (Nalle) Frestadius, som där en gång lär hafva ofrivilligt lämnat släden för att göra en liten utflykt i de omgifvande snödrifvorna.

Ehuru bobsleighbanan under sistlidna vinter ännu ej kunde sägas vara i färdigt skick, sattes jämförelsevis goda tider. Sålunda åktes banan under de vid den s. k. Åreveckan anordnade täflingarna af löjtnant Stackell på en tid af 2 m. 16 sek.

Under påskveckan lär emellertid denna tid blifvit nedsatt med c:a 16 sek. till jämnt 2 minuter. Sannolikt kommer emellertid äfven sistnämnda tid att rätt afsevärdt underskridas under instundande vinter, då det är meningen, att banan skall komma att presentera sig i ett vida bättre skick.

Att döma af hvad som varit fallet öfverallt utomlands och efter den popularitet bobsleighåkningen visste att förskaffa sig redan under sin första, korta säsong i Åre, torde det icke dröja länge förrän denna sport kommer att rycka upp i första ledet af våra vinteridrotter.

Bättre plats än Åre för utöfvandet af denna idrott torde man äfven få söka efter, ty den omständigheten, att bergbanan kan användas för upptransport af såväl slädar som de åkande, gör, att åkningen här kan försiggå till ett afsevärdt billigare pris än hvad eljest i allmänhet måste beräknas. Då nämligen såsom på de flesta andra ställen är fallet, häst och släde måste användas för upptransporten, blir åkningen gifvetvis både besvärligare och dyrbarare.

För skridskosportens utöfvare kommer redan instundande vinter att anläggas en konstgjord skridskobana å den s. k. Östra Platån vid Åre.

Att i dessa fjälltrakter anordna och underhålla en dylik bana erbjuder ganska stora svårigheter, som hvar och en, hvilken känner snöförhållandena i dessa trakter, lätt kan tänka sig. Det skulle blifva förenadt med stort arbete och

stora kostnader att borttransportera de stora massor af snö, som här falla, såvida ej de branta sluttningarna kring denna platå göra, att man ej behöfver transportera snön längre än till kanten af platån. Underhållet underlättas äfven i afsevärd grad däraf, att banans spolning med vatten kan försiggå med en från Mörviksån anlagd vattenledning, som genom själftryck afgifver det härför erforderliga vattnet.

Åreskutans topp (1,416 meter öfver hafvet).

Med hänsyn till det förtjusande och på samma gång skyddade läge, som denna skridskobana kommer att få, alldeles vid sidan af den trefliga restauranten Fjällstugan med sin öppna spis och i öfrigt sportmässiga inredning, torde denna skridskobana komma att blifva mycket omtyckt af de talrika utöfvarna af denna vackra idrott, och särskildt torde väl det unga Sverige här få en tummelplats, där största möjliga garanti kan erbjudas dem, att de under sina skolfrier vid jul- och påsktid skola, ostörda af klima-

tiska förhållanden, kunna ägna sig åt skridskosportens utöfning.

För dem, som nu vilja göra bekantskap med denna nya, svenska vinteridrottsplats och hvad densamma har att bjuda, är det emellertid viktigt att ihågkomma, att lämpligaste tiden för ett sådant besök är från 15 febr. till slutet af mars.

Under påsken är dagsmejan i allmänhet redan ganska stor, hvilket gör, att vintersportens olika grenar då ej kunna med samma fördel bedrifvas, hvarjämte det under påskveckan vanligtvis ej kan beredas tak öfver hufvudet för mera än en bråkdelen af den publik, som då vill tillbringa helgen här uppe.

Bättre då att, såsom engelsmännen göra, uttaga hela eller en del af semestern under februari eller mars månader och tillbringa denna tid med en sund och uppfriskande vinteridrott bland fjällen.

Den, som en gång pröfvat härpå, föredrager ofta att hvarje år få sin ledighet förlagd till denna del af året.

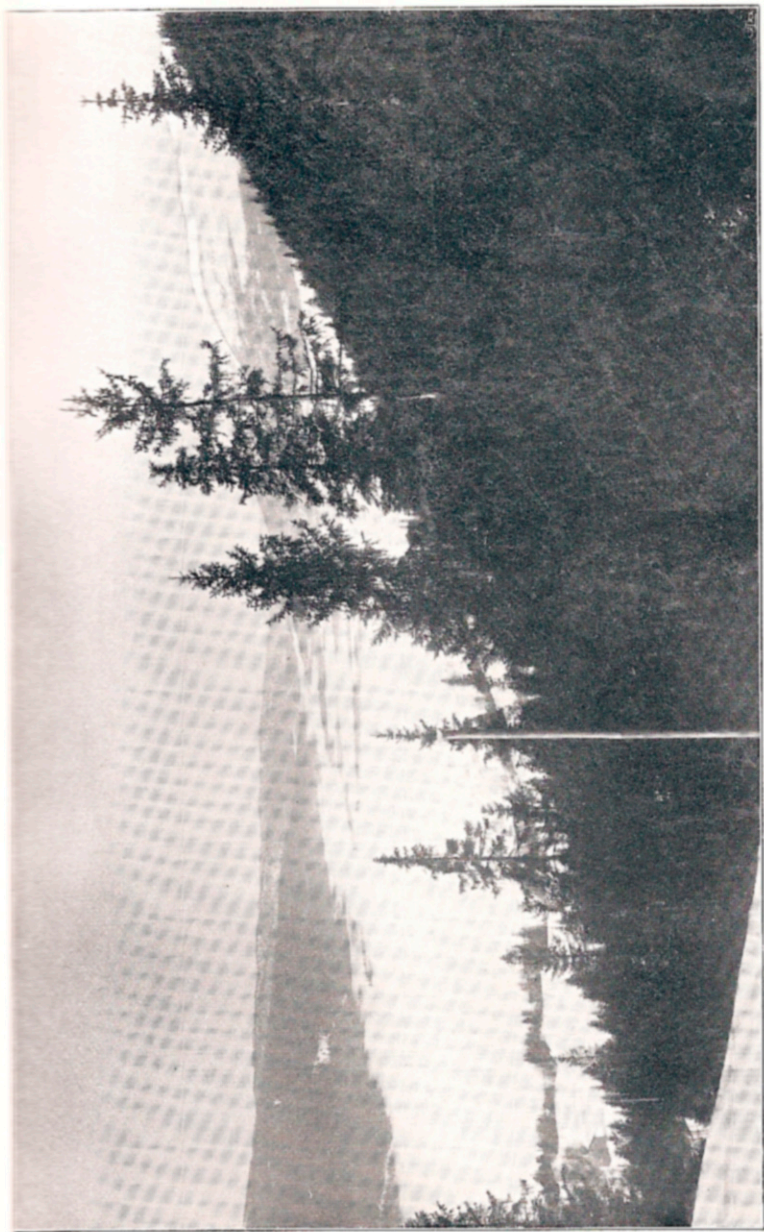
Från Ulfätterrången vid Åre.

C. Olsson, Östersund, fot.

Skolungdomen täftar å Åresjön.

O. Olsson, Östersund, fot.

Utsikt från skridskobanan vid Åre.

O. Olsson, Östersund, fot.

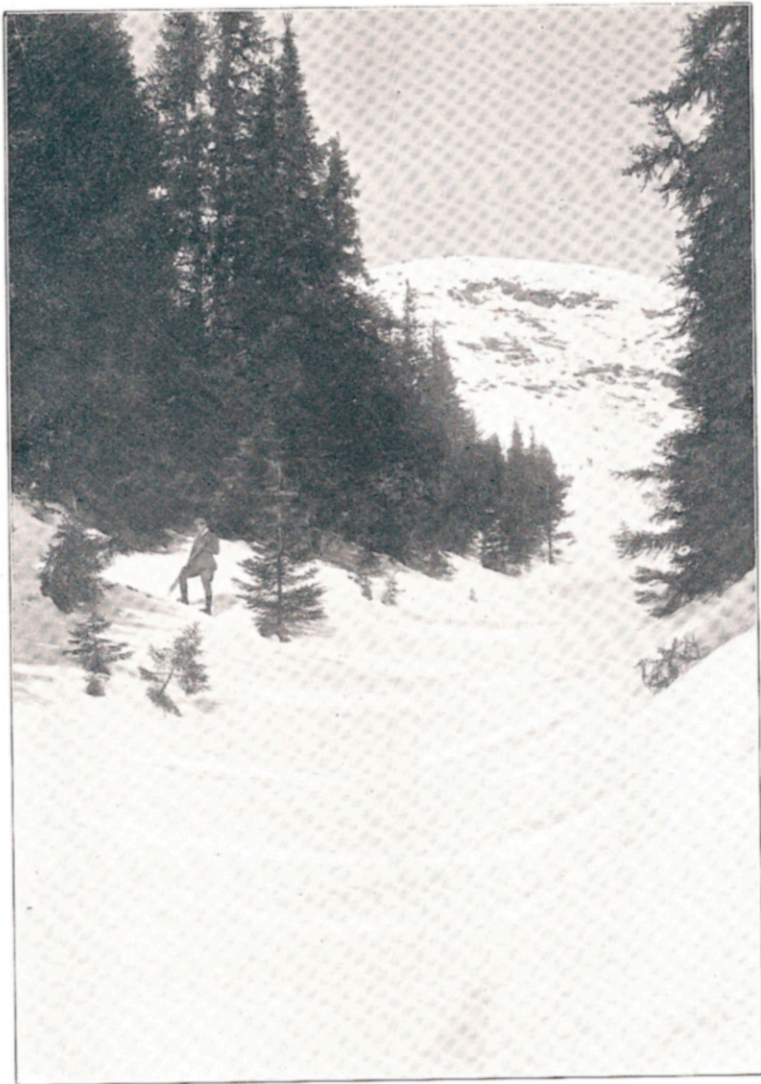
Från bobsleighbanans öfre del, Åre.

O. Olsson, Östersund, fot.

H. K. H. Prinsessan Maria åker bobsleigh (Åre).

O. Olsson, Östersund, fot.

Utsikt från västra skidvägen, Åre.

O. Olsson, Östersund, fot.